

Útmutató szakmai gyakorlathoz

Eszterházy Károly Egyetem

Készítették:

Kisné dr. Bernhardt Renáta,

Dr. Kissné dr. Gombos Katalin, tantárgyfelelősök

Az útmutató felépítése

Általános tudnivalók

A hallgatók megjelenésére, magatartására vonatkozó elvárások

A hallgatók tanulmányi kötelezettségei

A gyakorlatvezető feladatai

Eljárás levelező tagozaton

Egyéb dokumentumok

KEDVES TANÍTÓ SZAKOS HALLGATÓK!

A pedagógushivatásra való felkészülésnek két egyenrangú, szorosan egymásra épülő, de szükségszerűen egymástól elkülönített része van: az elméleti és a gyakorlati képzés.

Hallgatóink a képzés elején, az első szemeszterben gyakorlatvezetők segítségével kezdik el gyakorlati felkészülésüket. Ezt szeretnénk az Útmutatóval segíteni, amelyben megismerkedhetnek a gyakorlati képzés rendszerével, és általános alapelvekkel.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A gyakorlati képzés célja: olyan tanítók képzése, akik alkalmasak a 6–12 éves korosztály tanítási-tanulási és nevelési feladatainak differenciált ellátására az 1–4. osztályban valamennyi, az 5–6. osztályban egy választott műveltségi területen.

A szakmai gyakorlatok működtetését a kari szervező és a gyakorlólé hely intézményi vezetője vagy megbízottja szoros munkakapcsolatban végzi.

A hallgatók egyéni szakmai gyakorlatát iskolai szakvezető (gyakorlólé helyi tanító), a csoportos gyakorlatot gyakorlatvezető főiskolai oktató vezeti.

Az alábbiakban található a tanító szak szakmai gyakorlatának egyszerűsített tantervi modulja, a rendszerben jól látható, értelmezhető a szakmai tantárgyak egymásra épülése és különbsége. A szakmai gyakorlat részét képezik: megfigyelések vagy, hospitálások, csoportos, valamint egyéni iskolai gyakorlatok és ezek elemzése, dokumentálása, nyári nevelési gyakorlat, továbbá a tanítójelölt komplex gyakorlata.

Segítségként alább közöljük a tantárgy tanegység leírását:

TANEGYSÉG LEÍRÁSA

Tantárgy neve: Tájékozódás az óvodában, iskolában	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹² : 100% gyakorlat (kredit%)	
A tanóra ¹ típusa: gyakorlat és óraszám: 26 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ² : megfigyelés	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ³ : hospitálási napló, beszámoló	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tantárgy célja: Közvetlen tapasztalatszerzés az iskolában és az óvodában folyó szakmai munka külső és belső körülményeiről, tárgyi és személyi feltételeiről. A pályaaorientáció tudatos megalapozása A tanító szakos hallgatók kapjanak betekintést az óvodáskorú és alsó tagozatos gyermekek életkori sajátosságairól, tájékozottak legyenek az óvodások és általános iskolás gyermekek napi tevékenységéről, az óvoda és iskola alsó tagozatának működéséről, és nyújtson betekintést a teljes tanítói tevékenységet átfogó szerepkörbe. A tantárgy tartalma: Az épület nevelési-oktatási és egyéb, a gyermekek és a pedagógusok tevékenységeit szolgáló terei. A nevelést-oktatást segítő és az egyéb tevékenységeket szolgáló berendezési tárgyak, eszközök, játékok és tanítási eszközök, funkciójuk. Az óvodások és a tanulók tevékenységei foglalkozáson, ill. tanórán, iskolai szünetekben. A tanulás, játék, étkezés jellemzői. Az óvodapedagógus és a tanító legfontosabb tevékenységei, gyerekekkel való kapcsolata.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező irodalom: • Az adott iskola, óvoda nevelési, pedagógiai programja • NAT; Kerettanterv; ÓNOAP • Fridrich W. Kron (2003). Pedagógia. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN: 9789633894033	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

¹ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

a) tudása

- Ismeri a 6-12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.
- Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.
- Ismereteket szerez az iskolai és óvodai szakmai munka külső belső körülményeiről, tárgyi személyi feltételeiről.
- Megismeri az óvoda és iskolai munkát szabályozó dokumentumokat.
- Tájékozódik az óvodások és általános iskolás gyermekek napi tevékenységéről, az iskola alsó tagozatának működéséről.

b) képességei

- Képes lesz eligazodni a pedagógiai intézményekben.
- Képes lesz felismerni, megnevezni az óvodai-iskolai környezetben zajló tevékenységeket, tevékenységformákat.
- Jártasságot szerez a szempontok szerinti megfigyelések végzésében és lejegyzésében, elemzésében.
- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.
- Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni.
- Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.

c) attitűdje

- Kialakul a hallgató pozitív beállítódása a megismert intézmények, megismert pályák iránt.
- Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Elkötelezett a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.
- Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.

d) autonómiaja és felelőssége

- A hallgató pályá iránti elköteleződés érzését növeli a tapasztalatszerzés.
- Önálló megfigyelésekre lesz képes különböző szempontok alapján.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
- Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.
- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
- Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Tantárgy felelőse:

Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin Melinda, adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Téglás Zsolt Gábor adjunktus, PhD, Kissné Dr. Bernhardt Renáta adjunktus PhD

A HALLGATÓK MEGJELENÉSÉRE, MAGATARTÁSÁRA VONATKOZÓ ELVÁRÁSOK

A hallgató köteles a foglalkozás/tanóra előtt a kijelölt teremben megjelenni, késéssel a pedagógiai munkát nem zavarhatja

Az **óvodában** általános követelmény a szabad mozgást lehetővé tevő, a munkavégzéshez alkalmas, kulturált öltözködés, váltócipő viselése. A hallgató a barátkozó szándékú kisgyermek figyelmét finoman vezesse vissza a csoport tevékenységéhez.

Az **iskolában** általános követelmény a házirendnek, pedagógusokkal szembeni elvárásoknak megfelelő megjelenés, öltözködés és viselkedés.

A hallgató a megfigyelés alatt maradjon háttérben, ne zavarja a foglalkozást, a tanórát!

Ha a hallgató megjelenése és viselkedése nem az előírásoknak megfelelő, a gyakorlati napon nem vehet részt, illetve eltanácsolása szükséges.

A HALLGATÓK TANULMÁNYI KÖTELEZETTSÉGEI

A hallgató minden szakmai gyakorlati alkalommal a kar által, a tantárgyi programban előírt követelményeket határidőre teljesíti.

A hallgató minden szakmai gyakorlati alkalommal a gyakorlatvezető oktató által meghatározott szakmai dokumentációt készít. A gyakorlati naplóba jegyzetel az oktató által meghatározott formában, vagy beszámolót, vázlatot, előadást készít.

A gyakorlati napló egy lehetőleg fűzött vastag füzet vagy csatos mappa, ami a hallgató a szakmai gyakorlattal kapcsolatos bejegyzését (megfigyeléseket, feljegyzéseket, beszámolókat, óravázlatokat) vagy az oktató által kijelölt megfigyelési szempontokat vagy más feladatokat tartalmazza a tanulmányai kezdetétől a végéig. A fedőlapra kerül: a hallgató neve, tagozat, szak, évfolyam.

A szakmai gyakorlaton vezetett, és a hallgató által átdolgozott, javított szakmai dokumentáció vagy annak egy része a hallgató munkaportfóliójához tartozik. A kurzus teljesítésének feltétele az oktató által kijelölt gyakorlati dokumentációk feltöltése az Eszterházy Egyetem online felületére (<http://eportfolio.ektf.hu>). Az oldalon, illetve az első féléves előkészítő órán tájékoztatást kapnak az oldal működéséről. A munkaportfólió oldal csak az oktató által meghatározott időben elérhető, a félév során a kért dokumentumokat egy erre kijelölt számítógépes mappába gyűjtse!

A GYAKORLATVEZETŐ FELADATAI

A gyakorlatvezető főiskolai oktató a (csoportos) tantárgyi oktatási tevékenység egyszemélyi felelőse: szervez, segít, értékeli, ellenőrzi, adminisztrál, a NEPTUN-ba az eredményeket ő írja be. A gyakorlatvezető a jelenlétről összesítő jegyzéket vezet, az útmutató mellékleteként találhatóak a nyomtatható űrlapok. Az igazoltan hiányzók számára a gyakorlatvezető egy alkalommal pótlehetőséget biztosít (a szükséges intézményi egyeztetésekkel), erről a lehetőségről az érintett hallgatókat értesíti.

A szakmai gyakorlaton vezetett, és a hallgató által átdolgozott szakmai dokumentáció a hallgató portfóliójának a része. A kurzus végén a gyakorlatvezető oktató ellenőrzi a megbeszélt dokumentáció megjelenését az e-portfólió felületen.

ELJÁRÁS LEVELEZŐ TAGOZATON

A levelező tagozaton a szakmai gyakorlaton a hallgatók a Képzési és Kimeneteli Követelményekben meghatározott arányban vesznek részt. A levelező képzésen a csoportos gyakorlatot a campusok különbözőképpen szervezik, további információkat a részletesebb aktualizált tantárgyleírások tartalmazzák félévenként.

EGYÉB DOKUMENTUMOK

Egyéb dokumentumok, mint például értékelő lapok, jelenléti ívek, stb. külön a formanyomtatványok között találhatóak, campusonként változhatnak.